

הלכות פסולי המקדש

פרק רביעי

כללי ההקדמה

א כל הזבחים - צריך העובד שתהיה מחשבתו לשם הזבח ולשם בעליו בשעת זביחה, ובשעת קבלת הדם, ובשעת הולכת הדם, ובשעת זריקתו על המזבח, שגומר: "ובשר זבח תודת שלמיו" (ויקרא וטו) - שתהיה זביחה, עם שאר העבודות הארבע, לשם שלמיו, וכן שאר הקרבנות. ואם שחט ועבד שאר עבודות סתם, ולא חשב כלל בעולה ובשלמים - הרי הן כשרים, ועלו לבעלים.

מחשבה הנחוצה בשעת עבודה

א וצריך שתהיה מחשבתו בשעת שחיטת העולה לשם ששה דברים: לשם הזבח, ולשם הזבח, ושחיטתו ליי ברוך הוא, ושגטירו לאשים, ושקטרתו לריח בלבד, ושריח זה נחת ויח לפני הקדוש ברוך הוא. ואם שחט סתם - כשר, כמו שבארנו (לעיל, טו). והשוחט חטאת ואשם - צריך שתהיה מחשבתו לשם אותו החטא שבאו עליו.

פרק חמשה עשר

מחשבת שינוי השם

א כל הזבחים שנשחטו במחשבת שנוי השם, בין בקרבנות יחיד בין בקרבנות צבור - כשרים, אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה, חוץ מן החטאת והפסח, שאם נעשו במחשבת שנוי השם - פסולין. ואחד המשנה שם הזבח בשעת שחיטה או בשעת קבלה או בשעת הולכה או בזריקה, כמו שבארנו (לעיל יג, ד).

מחשבת שינוי השם

כיצד לא עלו לבעלים לשם חובה? כגון ששחט עולה לשם שלמים - לא עלת לבעלים לא משום עולה שהן חביבין בה, ולא משום שלמים, אלא חביבין להביא זבח אחר. וכן אם שחט עולת ראובן לשם שמעון - לא עלת לא לראובן ולא לשמעון.

במה דברים אמורים? בשעקר שם הזבח בדרון. אבל אם טעה ודמה שזו העולה שלמים היא, ועשה כל עבודותיה לשם שלמים - עלת לבעלים לשם חובה. וכן החטאת והפסח שעשה אותן במחשבת שנוי השם בטעות - כשרים, שעקרה בטעות אינה עקרה.

מחשבת שינוי השם בשוגג

ג אסור לחשב בקדשים מחשבה שאינה נכונה, כמו שיתבאר (לחלק יח, א). לפיכך, זבח ששחטו שלא לשמו או מנחה שקמצה שלא לשמה, בין בדרון בין בשגגה - חייב להשלים שאר עבודות לשמן. אפלו שחט וקבל והוליד במחשבת שנוי השם - חייב לזרק במחשבה נכונה.

אסור לחשב בקדשים שלא כדין

הלכות גרושין

פרק שלישי

כתיבה לשם האיש והאישה

א כל גט שנכתב שלא לשם האיש המגרש ולשם האשה המתגרשת - אינו גט. כיצד? סופר שכתב גט ללמד או להתלמד, ובא הבעל ומצא שם שנכתב בגט זה כשמו ושם האשה כשם אשתו ושם העיר כשם עירו, ונטלו וגרש בו - אינו גט.

גט אשה שנכתב שלא לשמה

ב יתר על זה: כתב לגרש את אשתו, ומצאו בן עירו ואמר לו 'שמי כשמדך ושם אשתי כשם אשתך', ונטלו ממנו, וגרש בו - אינו גט, אף על פי שנכתב לשם גרושין.

ג יתר על כן: מי שיש לו שתי נשים ששמותיהן שוין, וכתב לגרש את הגדולה, ונמלה וגרש בו את הקטנה - אינו גט, אף על פי שנכתב לשם האיש המגרש, לא נכתב לשם זו שנתגרשה בו.

ד יתר על כן: אמר לסופר 'כתב, ואי זו שארצה אגרש בו', וכתב הסופר על דעת זו, וגרש בו אחת מהן - הרי זה ספק גרושין. וכל גט שכתבו שלא לשמה - אף על פי שהעביר עליו קלמוס לשמה, אינו גט.

גט אשה שנכתב שלא לשמה

ז סופר שכתב טפסי גטין, והניח מקום האיש ומקום האשה ומקום הזמן ומקום 'הרי את מתרת לכל אדם' עד שיקתבם לשם האיש המגרש ולשם האשה המתגרשת, וכן יחתמו העדים לשמה ולשמו - הרי זה פסול.*

